

**Załącznik Nr 1
do Uchwały Rady Powiatu
Ciechanowskiego
Nr V/3/25/15
z dnia 26 stycznia 2015 r.**

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ NA LATA 2015 – 2017

CIECHANÓW, STYCZEŃ'2015

Spis treści:

	Str.
Wstęp	3-4
1. Charakterystyka pieczy zastępczej w powiecie	5
1.1. Rodzinna piecza zastępcza	5-10
1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza	10-12
1.3. Realizowane programy wspierające i promujące rodzicielstwo zastępcze	12 -15
1.4. Świadczenia na usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków zastępczych	15-16
2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	16-18
3. Cele Programu i zadania do realizacji	18-21
4. Zakładane rezultaty realizacji Programu	21
5. Limity rodzin zastępczych zawodowych w latach 2012-2014	21-22
6. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie	2
7. Źródła finansowania Programu	22
8. Realizatorzy Programu	22-23
9. Sposób monitorowania Programu	23

Wstęp

Podstawą opracowania kolejnego 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych jest art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.).

Zarządzeniem Nr 18/2011 Starosty Ciechanowskiego z dnia 13 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie zostało wyznaczone na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim.

W związku z tym zadania własne powiatu dot. zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych od dnia 01 stycznia 2012 r. realizuje tut. Centrum.

Wykonując te zadania Centrum podejmuje ścisłą współpracę z funkcjonującą na terenie powiatu Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą Socjalizacyjną w Gołotczyźnie, Oddziałem Zamiejscowym Wojewódzkiego Ośrodka Adopcyjnego w Ciechanowie, Sądem Rodzinnym w Ciechanowie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu oraz innymi instytucjami i organizacjami społecznymi zajmującymi się problematyką dziecka i rodziny.

Do głównych zadań w zakresie pieczy zastępczej, poza zapewnieniem opieki i wychowania dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej należy m.in.: organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym, organizowanie szkoleń i wsparcia dla rodzin zastępczych oraz finansowanie pomocy i świadczeń przyznawanych tym osobom i rodzinom, a także organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie podzieliła kompetencje między samorząd gminny i powiatowy w zakresie pracy z rodziną naturalną, co należy do zadań własnych gmin, a organizacją przez powiat pieczy zastępczej.

Aby lokalny system wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przynosił pożądane efekty należy położyć szczególny nacisk na profilaktykę oraz pracę z rodziną naturalną.

W powiecie ciechanowskim bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego poza bezrobociem, ubóstwem i niepełnosprawnością jest głównym powodem korzystania z pomocy społecznej udzielanej przez ośrodki pomocy społecznej. To na barkach pracowników socjalnych z tych ośrodków spoczywa ciężar pracy z rodziną w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych, w tym

dotyczących opieki nad dzieckiem. Stąd też najważniejszym zadaniem dla wszystkich służb pomocy społecznej w powiecie powinna być praca z rodziną w różnorodnych formach środowiskowych. Pomoc i wsparcie powinno być udzielone przez specjalistów przygotowanych do pracy z rodziną w środowisku lokalnym, a pomoc ta winna być udzielana z uwzględnieniem prawa dziecka do wychowywania w rodzinie, utrzymywania osobistych kontaktów z rodziną, poszanowania godności, prywatności i podmiotowości dziecka i rodziny. Prowadzone natomiast przez powiat poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne ma również na celu między innymi objęcie wsparciem rodzin z terenu powiatu ciechanowskiego, które takiej formy wymagają i potrzebują.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu wszystkich możliwych form pomocy i wsparcia rodziny, w której ono przebywa. Gdy mimo podejmowanych działań zostanie jednak zabrane z rodziny i umieszczone w systemie pieczy zastępczej, niezbędne jest podjęcie ścisłej współpracy pracowników socjalnych lub asystentów rodzinnych w gminach z pracownikami i koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie, w celu podjęcia wspólnych przedsięwzięć mających na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny naturalnej.

Ponadto zadaniem powiatu jest opracowanie powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej, który z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań nakreśli kierunki działań w perspektywie 3 – letniej, a ich głównym celem będzie zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, właściwych warunków tej opieki oraz stosownych środków finansowych.

1. Charakterystyka pieczy zastępczej w powiecie ciechanowskim.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców naturalnych.

Pieczka zastępcza zapewnia:

- 1) realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;
- 2) przygotowanie dziecka do:
 - a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
 - b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
 - c) nawiązywania do podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;
- 3) zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno – rekreacyjnych.

Pieczka zastępcza sprawowana jest w formie:

- 1) rodzinnej,
- 2) instytucjonalnej.

1.1. Rodzinna pieczka zastępcza

Dzieci częściowo lub całkowicie pozbawione opieki rodzicielskiej umieszczane są w rodzinnej pieczy zastępczej, tj. **w rodzinach zastępczych** lub rodzinnych domach dziecka.

Od 1 stycznia 2012 roku, zgodnie z art. 39 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- **spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- **niezawodowa** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka);
- **zawodowa**, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna.

2. Rodzinny dom dziecka

3. Rodziny pomocowe (sprawują opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą).

Rodzina zastępcza oraz prowadzący rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie.

Na terenie powiatu ciechanowskiego w latach 2012 - 2014 r. zgodnie z Powiatowym programem rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012 – 2014 przyjętym uchwałą Nr IV/14/91/2012 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 30 kwietnia 2012 r. i określonym w tym Programie limitem rodzin zastępczych zawodowych - miało powstać 10 takich rodzin. Niestety ze względu na brak odpowiednich kandydatów do pełnienia tej funkcji ich liczba wzrosła jedynie o 4 rodziny, tj. z 5 w 2011 r. do 9 w 2014 r. Wśród nich 1 to rodzina specjalistyczna, w której przebywa niepełnosprawne dziecko, 1 pełniącą funkcję pogotowia rodzinnego oraz 2 zawodowe. Na terenie powiatu nie funkcjonują natomiast rodzinne domy dziecka.

Powstawanie i rozwiązywanie rodzin zastępczych, w poszczególnych latach ilustruje poniższe zestawienie.

Liczba rodzin zastępczych	Lata			Razem
	2012	2013	2014	
utworzonych:				
ogółem	15	5	12	32
w tym:				
spokrewnionych z dzieckiem	9	1	10	20
niezawodowych	5	2	1	8
zawodowych	1	2	1	4
rozwiązanych:				
ogółem	11	13	6	30
w tym:				
spokrewnionych z dzieckiem	10	7	3	20
niezawodowych	1	6	3	10
zawodowych	0	0	0	0

Z ww. zestawienia wynika, że w ostatnich trzech latach najwięcej rodzin utworzonych i rozwiązanych to rodziny spokrewnione. Powodem ich rozwiązania najczęściej jest usamodzielnienia wychowanków oraz powrót dziecka do rodziny. Były jednak przypadki rozwiązywania rodzin zastępczych i umieszczenia dzieci w innej rodzinie zastępczej lub pieczy instytucjonalnej ze względu na nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu, o czym sygnalizowali zatrudnieni już od 1 lipca 2012 r. koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zastępcze zostały bowiem objęte ich opieką zgodnie z art. 77 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koordynatorzy starają się udzielać pomocy rodzinom zastępczym w realizacji ich zadań, m.in. odwiedzają je przynajmniej raz w miesiącu,

opracowują plany pomocy dziecku i przygotowują ocenę całokształtu sytuacji dziecka we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami, Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami, a także zgłaszają do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Dokonują także oceny rodziny zastępczej

Liczba koordynatorów i rodzin objętych ich pomocą i wsparciem w latach 2012 – 2014

Lata	Liczba koordynatorów	Liczba rodzin zastępczych	Liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem koord.
2012	2 (6-m-c)	95	58	98
2013	3	89	83	140
2014	3	88	83	136

Aktualnie każdy z koordynatorów ma pod opieką średnio po 26-27 rodzin w których przebywa od 37 do 46 dzieci.

Ogólną liczbę i rodzaje rodzin zastępczych w latach 2012 – 2014 przedstawia poniższe zestawienie.

Liczba rodzin zastępczych	2012	2013	2014
Ogółem rodzin w tym:	95	89	88
Spokrewnionych z dzieckiem	60	54	56
Niezawodowych	29	27	23
Zawodowych	6	8	9

Z powyższego zestawienia wynika, że dominowały rodziny spokrewnione z dzieckiem, które stanowiły od 63,6 % ogółu rodzin w 2014 r. do 67,9% w 2013 r.

W 88 rodzinach zastępczych w 2014 r. opieką i wychowaniem objętych było łącznie 145 dzieci. Poniższe zestawienie ilustruje liczbę dzieci umieszczonych w poszczególnych rodzajach rodzin zastępczych na terenie powiatu ciechanowskiego w latach 2012 – 2014.

**Liczba dzieci w rodzinach zastępczych w powiecie ciechanowskim
w latach 2012 – 2014**

Liczba dzieci w rodzinach zastępczych	2012	2013	2014
Spokrewnionych z dzieckiem	81	76	81
Niezawodowych	41	31	26
Zawodowych	31	38	38
Razem liczba dzieci w rodzinach zastępczych	153	145	145

Ponadto w 2012 r. 13 dzieci pochodzących z powiatu ciechanowskiego przebywało w 8 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, w 2013 r. takich dzieci było 11 w 6 rodzinach zastępczych, natomiast w 2014 r. 9 dzieci w 5 rodzinach zastępczych.

Jednocześnie dzieci z innych powiatów przebywają w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu: w 2012 r. w 8 rodzinach przebywało 19 dzieci; w 2013 r. analogicznie w 10 rodzinach było 7 dzieci oraz 2014 r. w 11. rodzinach przebywało 17 dzieci.

Analiza danych dot. lat 2012 – 2014 wskazuje, że liczba dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, po spadku w 2013 r. utrzymuje się na podobnym poziomie. Pozytywny jest fakt, iż dzięki podejmowanym wysiłkom wzrosła liczba rodzin zawodowych. Natomiast mimo podejmowanych akcji popularyzujących rodzicielstwo zastępcze - nie udaje się pozyskać większej liczby rodzin niezawodowych, a ich liczba spadła z 29 w 2012 r. do 23 w 2014 r., a według stanu na 31 grudnia 2014 r. było ich tylko 20.

Uwzględniając liczbę dzieci w rodzinach zastępczych należy stwierdzić, że dominują te, które sprawują opiekę nad jednym dzieckiem, stanowią one 81% ogółu rodzin. Więcej danych dot. liczby dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych na terenie powiatu zawiera poniższa tabela.

Rodziny zastępcze w podziale na liczbę dzieci w latach 2012 – 2014

PODZIAŁ RODZIN ZASTĘPCZYCH ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ DZIECI									
Wyszczególnienie	Rodziny spokrewnione			Rodziny niezawodowe			Rodziny zawodowe		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
z 1 dzieckiem	45	38	38	21	21	20	0	0	1
z 2 dzieci	13	12	15	5	4	2	0	0	0
z 3 dzieci	1	1	2	2	3	1	1	1	1
z 4 dzieci i więcej	1	1	1	1	0	0	5	7	7

Rodziny zastępcze funkcjonują na terenie wszystkich gmin powiatu ciechanowskiego. Najwięcej rodzin zastępczych, w 2014 r. podobnie jak w latach poprzednich było: w Mieście Ciechanów - 45 oraz w gminach: Głinojeck – 8, wiejskiej Ciechanów – 8, Sońsk - 8 rodzin oraz Opinogóra – 7 rodzin. Aktualnie nie ma rodzin zastępczych w gminie Ojrzeń oraz Grudusk. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane na temat liczby rodzin zastępczych w rozbiciu na poszczególne gminy powiatu w/g. stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

Liczba rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego w 2014 r.

Gmina	Typy rodzin zastępczych							
	Ogółem		Spokrewnione		Niezawodowe		Zawodowe	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Miasto Ciechanów	45	59	32	40	11	15	2	4
Miasto i Gmina Głinojeck	8	13	7	12	1	1	0	0
Gmina Ciechanów	8	20	4	5	1	1	3	14
Gmina Gołymin	4	4	1	1	2	2	1	1
Gmina Grudusk	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Ojrzeń	0	0	0	0	0	0	0	0
Gmina Opinogóra	7	20	4	10	1	1	2	9
Gmina Regimin	2	2	1	1	1	1	0	0
Gmina Sońsk	8	11	4	7	3	3	1	1
Ogółem:	82	129	53	76	20	24	9	29

Rodzinie zastępczej udziela się świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka. Od 01 stycznia 2012 r. wysokość pomocy uzależniona jest od typu rodziny zastępczej. W przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej świadczenie wypłacane jest w wysokości 660,00 zł, natomiast w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka świadczenie wynosi 1.000,00 zł miesięcznie. Ponadto zawodowe rodziny zastępcze oraz specjalistyczna otrzymują dodatkowo miesięczne wynagrodzenie w wysokości 2.000,00 zł, natomiast zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcje pogotowia rodzinnego 2.600,00 zł.

Poniżej przedstawiono zestawienie wydatków i dochodów utrzymania rodzin zastępczych w latach 2012 – 2014.

Wydatki i dochody utrzymania rodzin zastępczych ponoszone przez powiat ciechanowski w latach 2012 – 2014 w zł			
Rok	2012	2013	2014
Łączne roczne wydatki powiatu ciechanowskiego przeznaczone na rodziny zastępcze (świadczenia + wynagrodzenia)	1.476.290,60	1.387.903,29	1.560.470,71

Wydatki przeznaczone na utrzymanie dzieci z terenu naszego powiatu przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	229.627,06	140.108,14	127.266,96
Dochody uzyskane z tytułu przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych na terenie powiatu ciechanowskiego	2283.242,13	279.903,51	280.792,73

Finansowanie zadań z zakresu opieki zastępczej, zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej do końca 2011 r. należało do zadań powiatu. Od 01 stycznia 2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Dochody powiatu z tytułu ponoszenia przez gminy wydatków za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014 przedstawia poniższa tabela.

Koszty utrzymania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej ponoszone przez gminy w latach 2012 – 2014 w zł			
Rok	2012	2013	2014
Koszty ponoszone przez gminy na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (wpływy do powiatu)	11.802,91	36.914,34	93.747,28

1.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

W powiecie ciechanowskim funkcjonuje **Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Socjalizacyjna** w Gołotczyźnie, posiadająca aktualnie 30 miejsc (w tym miejsca interwencyjne dla potrzeb powiatu ciechanowskiego) dla dzieci częściowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodziców. Jest to placówka o charakterze socjalizacyjnym. Placówka zapewnia dzieciom i młodzieży pozbawionym opieki rodziców całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie do uzyskania pełnoletności.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie było umieszczonych 40 wychowanków, w tym z powiatu ciechanowskiego 36.

Liczba miejsc i dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie w latach 2012 – 2014.

Liczba miejsc i dzieci umieszczonych w Placówce	Rok		
	2012	2013	2014
Liczba miejsc, w tym:	34	30	30
- działania socjalizacyjne	30	30	30
Liczba dzieci	35	41	40
średniomiesięcznie, w tym			
- z powiatu ciechanowskiego	29	36	36

Z przedstawionych powyższej danych wynika, że liczba dzieci umieszczonych w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Gołotczyźnie, po wzroście w 2013 r., utrzymuje się na tym samym, wysokim poziomie, pomimo że zgodnie z statutem Placówki jest o 10 miejsc mniej. Wynika to przede wszystkim z potrzeby umieszczenia w niej licznego rodzeństwa, ponieważ w powiecie ciechanowskim nie funkcjonują rodzinne domy dziecka, a liczba miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych też jest ograniczona.

W Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie na mocy zawartych porozumień przebywają dzieci z terenu innych powiatów. W latach 2012 – 2013 w Placówce przebywało 6 dzieci z terenu innych powiatów (w 2013 roku – 2 z nich opuściło Placówkę i usamodzielniało się). W 2014 r. w Placówce przebywało 4 dzieci z powiatów: sierpeckiego i przasnyskiego.

Dzieci z powiatu ciechanowskiego przebywają również na mocy zawartych porozumień na terenie innych powiatów.

Liczba dzieci z powiatu ciechanowskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w latach 2012 – 2014 na mocy zawartych porozumień.

Nazwa placówki opiekuńczo-wychowawczej	Liczba dzieci z terenu powiatu w latach		
	2012	2013	2014
Kraśnik – Wioska Dziecięca SOS	2	6	6
Biłgoraj – Wioska Dziecięca SOS	1	4	4
Kraków – Dom Dziecka w Sieborowicach	1	1	1

Jednocześnie należy stwierdzić, że w latach 2012 – 2014 liczba dzieci przyjmowanych do placówek opiekuńczo-wychowawczych, po wzroście o ponad 100% w 2013 r. utrzymuje się na podobnym poziomie. Ilustruje to poniższe zestawienie.

Liczba dzieci z terenu powiatu ciechanowskiego przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych w latach 2012 – 2014.

Liczba dzieci z terenu powiatu przyjętych do placówek opiekuńczo-wychowawczych			
Rok	2012	2013	2014
Liczba dzieci	6	15	6

Miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych jest znacznie wyższy niż w rodzinach zastępczych. W Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie wynosił on: w 2012 r. - 4.248,00 zł; w 2013 r. - 4.644,00 zł oraz w 2014 r. - 4.644,00 zł miesięcznie, natomiast średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w rodzinach zastępczych zawodowych na terenie powiatu kształtował się na poziomie 1.668,00 zł.

Z powyższych danych wynika, że przeciętne koszty utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej aktualnie utrzymują się na podobnym poziomie. Ponadto w sposób jednoznaczny należy stwierdzić, że koszt opieki rodzinnej w przeliczeniu na jednego wychowanka, jest znacznie niższy, niż opieki instytucjonalnej, nie mówiąc już o niepodważalnej przewadze opieki rodzinnej, jeżeli chodzi o lepsze warunki prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci. Mimo to nie można nie doceniać opieki instytucjonalnej w przypadku dzieci starszych, niepełnosprawnych czy liczego rodzeństwa, którego nie można rozdzielać. Znalezienie dla nich kandydatów na rodziców zastępczych, a tym bardziej adopcyjnych jest bardzo trudne, a wręcz niemożliwe.

Jednocześnie z tytułu przebywania dzieci z powiatu ciechanowskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w 2014 r. powiat ciechanowski poniósł wydatki w łącznej wysokości 406.271,66 zł. Poniżej przedstawiono wydatki i dochody na utrzymanie dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na przełomie ostatnich trzech lat.

Wydatki i dochody z tytułu przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2012 – 2014

Wyszczególnienie	Lata		
	2012	2013	2014
Dochody z tytułu przebywania dzieci z terenu innych powiatów w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie	300.420,00 zł	279.730,45 zł	223.361,42 zł

Wydatki z tytułu przebywania dzieci z terenu powiatu ciechanowskiego w placówkach opiekuńczo-wychowaw. na terenie innych powiatów	145.735,92 zł	324.479,86 zł	403.371,66 zł
Wydatki gmin z terenu powiatu ciechanowskiego z tytułu przebywania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej (wpływy do powiatu)	10.356,88 zł	89.746,42 zł	251.345,61 zł

1.3. Realizowane programy wspierające i promujące rodzicielstwo zastępcze

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej stara się wspierać i rozwijać wszelkie formy rodzicielstwa zastępczego, dążyć do tego, żeby kolejne dzieci, które będą musiały opuścić rodzinę biologiczną trafiły do rodzinnych form opieki. W związku z tym konieczne jest pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe oraz osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. W ramach popularyzacji rodzicielstwa zastępczego Centrum corocznie wysyłało ogłoszenia dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej do wszystkich ośrodków pomocy społecznej oraz do innych instytucji i parafii z na terenie powiatu ciechanowskiego z prośbą o jego rozpropagowanie. Ogłoszenie w formie ulotki jest również zamieszczone na stronie internetowej Centrum www.pcpr-ciechanow.pl oraz udostępnione siedzibie Centrum. Ponadto Kierownik PCPR uczestniczyła w audycjach na antenie Katolickiego Radia Diecezji Płockiej propagując rodzicielstwo zastępcze i apelując o zgłaszanie się osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Ze względu na konieczność kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej w 2012 r. zawarto z Dyrektorem Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie stosowne umowy dot. dokonywania przez psychologa i pedagoga Placówki badań psychologiczno-pedagogicznych oraz sporządzania opinii dla potrzeb szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji ww. rodziny, którzy prowadzą również ich szkolenie. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć: rodziny niezawodowe: 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych, rodziny zawodowe 65 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych, natomiast rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - 75 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną

praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych. W 2012 r. szkolenie kandydatów zostało zlecone firmie zewnętrznej, która przeszkoliła 6 osób – 3 małżeństwa do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. W sierpniu 2012 r. Centrum podpisało Umowę Licencyjną ze Stowarzyszeniem Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „PRO FAMILIA” z siedzibą w Krakowie na korzystanie z Programu Szkoleniowego „Rodzina” zatwierdzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej przy szkoleniu kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego. Według tego programu w 2013 r. zostało przeszkolonych 5 osób, w tym: 3 osoby to kandydaci na rodziny niezawodowe oraz 2 osoby – małżeństwo na rodzinę zastępczą zawodową pełniącą funkcje pogotowia rodzinnego, natomiast w 2014 r. 4 osoby, w tym: 2 osoby - małżeństwo na rodzinę niezawodową oraz 2 osoby – małżeństwo na rodzinę zastępczą zawodową.

Z drugiej strony Centrum poszukuje różnych możliwości wspierania już funkcjonujących rodzin zastępczych oraz zapewnienia im korzystnych warunków do sprawowania opieki. W latach 2012-2014 złożono oferty na finansowe wsparcie jednostek samorządu terytorialnego w ramach resortowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w związku z konkursami ogłoszonymi przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Pozytywnie zaakceptowane i realizowane były programy w latach 2012-2014. W ramach tych programów w roku 2012, zorganizowano 40 - godzinne szkolenie dla niezawodowych rodzin zastępczych, w którym uczestniczyło 14 osób. W 2013 r. w ramach ww. programów zrealizowano 20 – godzinne szkolenie dla 15 osób pełniących funkcję rodziny zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego. Szkolenie było prowadzone przez dwóch licencjonowanych trenerów PTP w formie warsztatów.

Podobnie jak w 2011 r. przez cały rok 2012 trwały comiesięczne spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz spokrewnionych prowadzone przez licencjonowanego trenera PTP. W 2013 r. zrezygnowano z prowadzenia grupy wsparcia, ze względu na ograniczone zainteresowanie tą formą rodzin zastępczych, natomiast poszerzono terapię rodzinną skierowaną do rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Od stycznia 2013 r. zatrudniono terapeutę – konsultanta ds. rodzin zastępczych, który poza terapią dla rodzin, wspiera koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w sprawowaniu opieki nad rodzinami. Ponadto w latach 2012-2014 rodziny zastępcze korzystały również z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej, tj. porad prawnika, psychologa oraz z terapii rodzinnej.

Tut. Centrum wspiera również działalność Ciechanowskiego Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Rodzina”, działającego na terenie powiatu w powiecie ciechanowskim, które również organizuje cykliczne spotkania oraz podejmuje inicjatywy na rzecz rodzicielstwa zastępczego i organizuje spotkania integrujące środowisko rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych

Popularyzacji rodzicielstwa zastępczego służyły organizowane w latach 2013 -2014 pikniki dla rodzin zastępczych w ramach Projektu pn. „Aktywność szansą na zatrudnienie i usamodzielnienie” współfinansowanego ze środków EFS. Uczestnikami tego Projektu od 2008 r. do 2014 r. byli wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych i rodzin zastępczych, którzy korzystali z różnego rodzaju form wsparcia społeczno-zawodowego.

1.4. Świadczenia na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków zastępczych form opieki.

Pełnoletnim wychowankom opuszczającym zastępcze formy opieki przysługują trzy formy pomocy: pieniężna na kontynuowanie nauki (dla osób znajdujących się w przedziale wiekowym 18-25 lat, które kontynuują naukę w różnych typach szkół), jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W powiecie ciechanowskim w 2014 r. pomoc w procesie usamodzielniania udzielana była 24 pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i inne placówki stacjonarne oraz 41 pełnoletnim wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze. Poniższa tabela przedstawia liczbę usamodzielnianych wychowanków zastępczych form opieki w latach 2012 - 2014.

Liczba usamodzielnianych wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2012 – 2014

Liczba pełnoletnich wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki korzystających z formy pomocy pieniężnej						
Formy pomocy	Lata					
	2012		2013		2014	
	placówki	rodziny zastępcze	placówki	rodziny zastępcze	placówki	rodziny zastępcze
Pomoc na kontynuowanie nauki	27	49	23	44	23	35
Pomoc na usamodzielnienie	8	8	6	7	4	8
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	6	7	6	9	5	9

Poniżej przedstawiono formy i wysokość udzielonej pomocy dla wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki.

Koszty poniesione przez powiat ciechanowski na usamodzielniających się wychowanków opuszczających zastępcze formy opieki w latach 2012 – 2014

Koszty przeznaczone na pokrycie pomocy pieniężnej dla wychowanków usamodzielniających się opuszczających zastępcze formy opieki w zł						
Formy pomocy	Lata					
	2012		2013		2014	
	placówki	rodziny zastępcze	placówki	rodziny zastępcze	placówki	rodziny zastępcze
Pomoc na kontynuowanie nauki	103.190,48	228.717,11	83.528,20	211.168,44	89.862,18	159.596,54
Pomoc na usamodzielnienie	36.992,87	26.059,10	23.564,65	29661,00	24.729,00	26.929,00
Pomoc rzeczowa na zagospodarow.	11.121,68	15.998,76	12794,93	16550,78	8.433,66	18.922,57

Z powyższego zestawienia wynika, że ze względu na spadek liczby usamodzielnianych wychowanków, zmniejszają się koszty, ale w całym tym okresie największe kwoty generuje pomoc na kontynuowanie nauki, zarówno placówkach opiekuńczo-wychowawczych, jak i w rodzinach zastępczych.

2. Zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy m.in.

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domu dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia;
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
 - a) grup wsparcia,
 - b) specjalistycznego poradnictwa;
- 8) wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;
- 9) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;
- 10) prowadzenie rejestru danych o osobach:
 - a) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
 - b) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;
- 11) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;
- 12) finansowanie:
 - a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-

wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

13) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (który stosowany jest w urzędach administracji publicznej realizujących zadania w zakresie określonym w ustawie, stanowi integralne części systemów teleinformatycznych stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych);

14) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji w przypadku powstania zaległości z tytułu nieponoszenia opłat za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należy:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców mających zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich lub którzy uzyskali status uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

3. Cele Programu i zadania do realizacji

Jako główny cel realizacji Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ciechanowskim założony został rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej. Cel ten poszerzony został o cztery cele szczegółowe, które wskazują na główne obszary działania w obrębie zadań wynikających z pieczy zastępczej. Każdy obszar (cel szczegółowy) opisują z góry określone zadania wraz ze sposobem ich realizacji.

Lp.	Cel szczegółowy	Zadania do realizacji	Sposoby realizacji działań	Instytucje odpowiedzialne za realizację
1.	1. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców	1.1. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki.	1.1.1. Opracowywanie i dystrybucja ulotek, publikowanie artykułów w lokalnej prasie, ogłoszenia i audycje radiowe. 1.1.2. Indywidualne spotkania i rozmowy z osobami zainteresowanymi tworzeniem pieczy zastępczej.	PCPR, ops z terenu powiatu PCPR

		1.2. Zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych oraz innych form rodzinnej pieczy zastępczej.	1.2.1. Organizowanie szkoleń dla kandydatów na rodziców zastępczych. 1.2.2. Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej (rodziny zastępcze niezawodowe, zawodowe i rodzinne domy dziecka). 1.2.3. Rozwój współpracy lokalnych instytucji działając. na rzecz dziecka i rodziny mającej na celu pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki.	PCPR PCPR PCPR, ośrodki pomocy społ. z terenu powiatu,
		1.3. Upowszechnianie roli i znaczenia rozwoju rodzinnych, zastępczych form opieki.	1.3.1. Promowanie zastępczych form opieki podczas organizowanych imprez okolicznościowych w powiecie ciechanowskim.	PCPR
		1.4. Pomoc rodzinom zastępczym w regulowaniu sytuacji prawnej umieszczonych u nich dzieci	1.4.1. Zapewnienie pomocy prawnej. 1.4.2. Współpraca z sędziami i kuratorami sądowymi w zakresie uregulowania sytuacji prawnej dziecka.	PCPR, Zespół ds. pieczy zastępczej PCPR, Zespół ds. pieczy zastępczej Sąd Rodzinny,
		1.5. Zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną do ośrodków adopcyjnych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających	1.5.1. Współpraca z ośrodkami adopcyjnymi i Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Warszawie funkcjonującym w ramach Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w Warszawie.	PCPR, Zespół ds. pieczy zastępczej, Sąd Rodzinny, Ośrodek Adop. PCPR, rodziny zastępcze, placówki opiekuń.-wych.
2.	2. Wsparcie rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu	2.1. Pomoc osobom tworzącym rodzinną pieczę zastępczą w przezwyciężaniu problemów związanych z opieką nad małoletnimi przebywającymi pod ich opieką.	2.1.1. Zapewnienie rodzinom bezpłatnej pomocy psychologicznej, terapeutycznej, pedagogicznej, socjalnej i prawnej. 2.1.2. Organizowanie grup wsparcia dla osób tworzących rodzinną pieczę zastępczą. 2.1.3. Wspieranie rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka przez wolontariuszy. 2.1.4. Udzielanie informacji o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny, informowanie o możliwościach poprawy życia	PCPR PCPR PCPR PCPR

			zgodnie z potrzebami o przysługującymi rodzinom prawami. 2.1.5. Rozwój pracy zespołowej na rzecz dziecka i rodziny (koordynator rodziny, asystent rodziny, rodziny pomocowe). 2.1.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz dziecka i rodziny. 2.1.7. Współpraca z ops, sądem rodzinnym, w zakresie przezwycięzania problemów opiekuńczo-wychowawczych. 2.1.8. Organizowanie szkoleń podnoszących kwalifikacje istniejących rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.	PCPR, ops z terenu powiatu PCPR, ops z terenu powiatu, org. pozarządowe i inne instytucje specjalistyczne PCPR, ops z terenu powiatu, org. pozarządowe i inne instytucje specjalistyczne PCPR
3.	3 Systematyczne wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej	3.1. Pomoc dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej.	3.1.1. Prowadzenie pracy zespołowej na rzecz dziecka i rodziny (koordynator rodziny, asystent rodziny, rodziny pomocowe). 3.1.2. Przygotowanie we współpracy z asystentem rodziny i rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka planu pomocy dziecku oraz jego realizacja. 3.1.3. Zapewnienie specjalistycznej pomocy dziecku, w tym: - psychologicznej, - reedukacyjnej, - rehabilitacyjnej. 3.1.4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi lokalnie na rzecz dziecka i rodziny.	PCPR, ops z terenu powiatu, org. pozarządowe, jednostki i inne inst. specjalist. PCPR, ops z terenu powiatu, org. pozarządowe, jednostki i inne inst. specjalist. PCPR, org. pozarządowe, jednostki i inne instytucje specjalistyczne PCPR, organizacje pozarządowe
4.	4. Zapewnienie wszechstronnej pomocy usamodzielniającym się wychowankom rodzinnej i instytucjonalnej	4.1. Objęcie wsparciem usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	4.1.1. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomocy rzeczowej na zagospodarowanie. 4.1.2. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, mieszkania z	PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz inne placówki całodobowe PCPR, ośrodki pomocy społ. w/g

	pieczy zastępczej		zasobów gminy. 4.1.3. Podnoszenie przez usamodzielnianych kwalifikacji zawodowych oraz kompetencji społecznych przez uczestnictwo w kursach zawodowych oraz treningach kompetencji i umiejętności społecznych.	miejsca zam. PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz inne placówki całodobowe
--	-------------------	--	---	--

4. Zakładane rezultaty realizacji Programu

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.
2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy dziecku i rodzinie.
3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka.
4. Diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.
5. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych.
6. Wzrost liczby dzieci powracających do rodzin naturalnych.
7. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin dysfunkcyjnych.
8. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych opuszczających zastępcze formy opieki.

5. Limity rodzin zastępczych zawodowych w latach 2015 – 2017

W celu określenia limitu rodzin zastępczych dokonano analizy tworzenia rodzin zastępczych na przestrzeni lat 2012 – 2014.

Liczba nowo utworzonych rodzin zastępczych i dzieci przyjętych do rodzin zastępczych w latach 2012 – 2014.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych	2012	2013	2014
Liczba rodzin,	15	5	12
w tym zawodowych	1	2	1
Liczba dzieci w rodzinach,	24	12	24
w tym zawodowych	4	8	9

Na podstawie powyższego zestawienia oraz rozeznania potrzeb w zakresie liczby dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych, w tym zawodowych, ustalono limit rodzin zastępczych zawodowych w następujący sposób:

1. Rok 2015 - do 2 rodzin zawodowych,
2. Rok 2016 - do 2 rodzin zawodowych,
3. Rok 2017 - do 2 rodzin zawodowych.

6. Zagrożenia dla realizacji działań ujętych w Programie.

1. Niewystarczająca liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.
2. Brak kandydatów na przyjęcie do rodzinnej pieczy zastępczej dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania lub nastolatków.
3. Brak współpracy ze strony naturalnych rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny.
4. Utrudnianie przez naturalnych rodziców procesu przysposobienia dziecka.
5. Długotrwałe procesy regulowania sytuacji prawnej dziecka.
6. Trudności we współpracy z innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc dziecku i rodzinie.
7. Brak współpracy usamodzielniających się wychowanków zastępczych form opieki w procesie usamodzielnienia (nierealizowanie indywidualnych programów usamodzielnienia).

7. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 – 2017 są środki finansowe:

- 1) z budżetu powiatu ciechanowskiego,
- 2) z budżetu samorządów gminnych, zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy,
- 3) z budżetu samorządów powiatowych, zgodnie z art. 191 ust. 4 ustawy,
- 4) dotacji celowych i środków pozyskiwanych z innych źródeł, np. środki z Unii Europejskiej.

8. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie przy współpracy:

- 1) Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ciechanowie, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Głinojecku, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej w: Ciechanowie, Gołyminie, Grudusku, Ojrzeniu, Opinogórze, Regiminie i Sońsku;
- 2) Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Gołotczyźnie i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych gdzie zostały umieszczone dzieci z powiatu;
- 3) Rodzin zastępczych i rodzin pomocowych;
- 4) Sędziów i kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału III Rodzinnego i Nieletnich w Ciechanowie oraz innych sądów;
- 5) Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie;
- 6) Woj. Ośrodka Adopcyjnego w Warszawie Oddziału Zamiejscowego Ciechanowie;
- 7) Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Ciechanowie oraz placówek oświatowych;
- 8) Specjalistycznego Szpitala Woj. w Ciechanowie i innych placówek służby zdrowia;
- 9) Organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych,
- 10) Wolontariuszy.

9. Sposób monitorowania Programu

Koordinatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Program jest spójny z Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2006 – 2016.

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Ciechanowskim na lata 2012 – 2014 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz analizy dokumentów związanych z działaniami ujętymi w Programie, takich jak: planów pomocy dziecku, indywidualnych programów usamodzielniania, informacji o sytuacji osobistej dziecka, ocen sytuacji dziecka w pieczy zastępczej, ocen rodzin zastępczych, decyzji administracyjnych dotyczących przyznanych świadczeń. Zebrane materiały zostaną poddane analizie, która posłuży do oceny realizacji i skuteczności programu pod względem merytorycznym i finansowym.

Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych powiatu w zakresie rozwoju pieczy zastępczej.